

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ Į S T A T Y M A S

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. [IX-747](#), 2002-02-28, Žin., 2002, Nr. 29-1034 (2002-03-20)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato Lietuvos Respublikos transporto viešojo administravimo, vežėjų (operatorių) ir transporto infrastruktūros valdytojų veiklos, valstybės pagalbos plėtojant transporto infrastruktūrą ir jos valdymo bendruosius principus, transporto infrastruktūros valdytojų teisinį statusą, jų santykius su transporto infrastruktūros savininkais bei naudotojais, visuomenės aptarnavimo įsipareigojimų, saugaus eismo užtikrinimo ir kitų su transporto veikla susijusių santykių reglamentavimo pagrindus.

2. Šis Įstatymas nereglementuoja karinio, bevariklio ir vamzdinių transporto veiklos, jeigu kiti įstatymai nenustato ko kita.

3. Šio Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio Įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-214](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2560 (2005-06-07)

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Rinkliava** – transporto infrastruktūros objekto savininko nustatytas užmokestis už naudojimąsi transporto infrastruktūros objektu, kurį transporto infrastruktūros objekto naudotojas moka transporto infrastruktūros objekto valdytojui (savininkui).

2. **Transportas** – sudėtinė Lietuvos Respublikos ūkio ir socialinės infrastruktūros dalis, skirta tenkinti visuomenės ir ūkio subjektų poreikius vežti keleivius, bagažą ir (arba) krovinius.

3. **Transporto infrastruktūra** – sausumos ir vandens kelių, eismo valdymo sistemų, su jais susijusių statinių (tarp jų ir pastatų), specialiai įrengtų teritorijų ir įrenginių bei konstrukcijų visuma, skirta transporto veiklai užtikrinti.

4. **Transporto infrastruktūros objektas** – transporto infrastruktūros elementas, kuris gali būti atribotas nuo kitų infrastruktūros objektų ir savarankiškai funkcionuoti.

5. **Transporto infrastruktūros objekto naudotojas** – transporto priemonių savininkas arba valdytojas, taip pat ūkio subjektas, kurio veikla galima tik naudojantis transporto infrastruktūros objektu.

6. **Transporto infrastruktūros objekto valdytojas** – fizinis ar juridinis asmuo teisėtu pagrindu valdantis transporto infrastruktūros objektą.

7. **Transporto objektai** – transporto infrastruktūra, transporto priemonės ir kitos su transporto veikla susijusios techninės, technologinės ir eismo valdymo priemonės.

8. **Transporto priemonė** – bet koks savaeigis mechanizmas ar mechanizmų junginys, skirtas keleiviams, bagažui ir (arba) kroviniams vežti.

9. **Transporto priemonės valstybinė techninė apžiūra (priežiūra)** – Lietuvos Respublikoje įregistruotos transporto priemonės privalomas periodinis techninės būklės patikrinimas teisės aktų nustatyta tvarka.

10. **Transporto veikla** – keleivių, bagažo ir (arba) krovinių vežimas transporto priemonėmis, geležinkelių, kelių, oro ir vandens transporto infrastruktūros valdymas, plėtra ir priežiūra, kelių tiesimas ir priežiūra, taip pat kita veikla, tiesiogiai susijusi su transporto infrastruktūra, keleivių, bagažo ir (arba) krovinių vežimu.

11. **Vežėjas (operatorius)** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris verčiasi transporto veikla (keleivių, bagažo ir (arba) krovinių vežimu) ir atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytas sąlygas bei reikalavimus.

12. **Viešoji transporto infrastruktūra** – transporto infrastruktūra, nuosavybės teise priklausanti valstybei ar savivaldybėms ir skirta visuomenės poreikiams tenkinti vežti keleivius, bagažą, krovinius.

13. **Visuomenės aptarnavimo įsipareigojimai** – įsipareigojimai organizuoti darbą, vežti ir laikyti nustatytą tarifą, kurių vežėjas (operatorius), atsižvelgdamas į komercinius interesus, neprisiimtų arba neprisiimtų tokiu mastu ar tokiomis pačiomis sąlygomis; įsipareigojimas organizuoti darbą – įsipareigojimas nustatytas vežėjui (operatoriui), kuris turi teisę dirbti pagal licenciją ar leidimą bet kokio maršruto ar įrangos atžvilgiu, kad būtų užtikrintas transporto paslaugų teikimo nenutrūkstamumas, reguliarumas ir atitinkamas mastas; įpareigojimas vežti – įpareigojimas, nustatytas vežėjui (operatoriui) priimti ir vežti keleivius ar krovinius, taikant konkrečius tarifus ir pagal nustatytas sąlygas; įsipareigojimas dėl tarifų – įpareigojimas, nustatytas vežėjui (operatoriui), kad jis tam tikroms keleivių kategorijoms, tam tikros kategorijos kroviniams arba atitinkamiems maršrutams taikytų valstybės ar savivaldybių institucijų patvirtintus tarifus, kurie neatitinka vežėjo (operatoriaus) komercinių interesų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-214](#), 2005-05-19, *Žin.*, 2005, Nr. 71-2560 (2005-06-07)

3 straipsnis. Transporto veiklos užtikrinimas

Valstybė teisinėmis, o prireikus ir finansinėmis priemonėmis užtikrina:

- 1) viešosios transporto infrastruktūros objektų prieinamumą lygiomis teisėmis ir nediskriminacinėmis sąlygomis visiems vidaus (šalies) transporto infrastruktūros objektų naudotojams, taip pat šios infrastruktūros naudotojams iš užsienio, remiantis tarptautinėmis sutartimis ir susitarimais;
- 2) transporto infrastruktūros valdymo ir vežėjo (operatoriaus) veiklos atskyrimą;
- 3) vežėjų (operatorių) patekimo į transporto paslaugų rinką nediskriminacinių sąlygų nustatymą;
- 4) vežėjų (operatorių) veiklos savarankiškumą, taip pat laisvą ir sąžiningą konkurenciją transporto paslaugų rinkoje;
- 5) viešosios transporto infrastruktūros funkcionavimą ir jos plėtrą pagal valstybės tikslines programas;
- 6) kombinuotų vežimų sistemos kūrimo ir plėtojimo skatinimą, taip pat šiuo pagrindu remiantis ir tranzito skatinimą.

4 straipsnis. Transporto viešasis administravimas

1. Transporto viešąjį administravimą vykdo Vyriausybė, Susisiekimo ministerija bei savivaldybių institucijos.
2. Vyriausybė formuoja subalansuotą valstybės transporto politiką ir koordinuoja jos įgyvendinimą.
3. Susisiekimo ministerija:
 - 1) įgyvendina valstybės transporto politiką;
 - 2) organizuoja strateginių transporto sistemos plėtojimo programų rengimą, tarp jų – viešosios transporto infrastruktūros plėtojimo, modernizavimo, eismo saugos ir aplinkosaugos, ir užtikrina jų įgyvendinimą;
 - 3) dalyvauja rengiant tarptautinius transporto infrastruktūros projektus bei programas ir juos įgyvendinant;
 - 4) nustato privalomus reikalavimus transporto veiklai vykdyti valstybės įmonėms, valstybės institucijoms bei asociacijoms, transporto infrastruktūros objektų valdytojams, transporto infrastruktūros objektų naudotojams;
 - 5) koordinuoja visų transporto rūšių sąveiką;
 - 6) pagal savo kompetenciją leidžia teisės aktus ir tiesiogiai ar per įgaliotas institucijas kontroliuoja, kaip šie aktai vykdomi;
 - 7) vykdo kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.
4. Savivaldybių institucijos formuoja viešojo vietinio transporto veiklos strategiją ir organizuoja jos įgyvendinimą.

5 straipsnis. Transporto rūšys

Transporto rūšys pagal šį Įstatymą yra šios: geležinkelių, kelių, jūrų, oro ir vidaus vandens

transportas. Šių transporto rūšių, taip pat kombinuotų vežimų veiklos ypatumus nustato specialieji transporto rūšių įstatymai ir kodeksai bei kiti teisės aktai.

6 straipsnis. Transporto objektų nuosavybė

1. Transporto objektai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims, užsienio juridinių asmenų filialams arba atstovybėms.

2. Viešojo naudojimo geležinkeliai, valstybinės reikšmės keliai, tarptautinių oro uostų infrastruktūra, skrydžių valdymo sistemos įrenginiai, valstybinės reikšmės vidaus vandens keliai, valstybinių jūrų uostų infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė.

3. Viešosios transporto infrastruktūros objektais negali būti užtikrinami trečiųjų asmenų įsipareigojimai. Į juos negali būti nukreipti išieškojimai pagal kreditorių reikalavimus.

4. Viešosios transporto infrastruktūros objektus, žemę, akvatoriją (vandens plotus), kitą priskirtą ar sukurtą turtą viešosios transporto infrastruktūros valdytojas valdo, naudoja bei disponuoja turto patikėjimo teisėmis vadovaudamasis šiuo ir kitais įstatymais, administraciniu aktu ar sutartimi.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1866](#), 2003-12-02, *Žin.*, 2003, Nr. 119-5403 (2003-12-18)

Nr. [IX-2196](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2530 (2004-04-30)

7 straipsnis. Transporto teisinių santykių reglamentavimas

1. Transporto teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, šis Įstatymas, specialieji transporto rūšių įstatymai ir kodeksai bei kiti teisės aktai. Jeigu specialiuosiuose transporto rūšių įstatymuose ir kodeksuose numatytos kitokios nuostatos negu šiame Įstatyme, taikomos specialiųjų transporto rūšių įstatymų ir kodeksų nuostatos.

2. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nustato kitokias taisykles negu šis Įstatymas, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

8 straipsnis. Transporto veiklos licencijavimas

1. Licencijuojamos transporto ūkinės komercinės veiklos sritys nustatomos specialiuosiuose transporto rūšių įstatymuose ir kodeksuose. Kiekvienai šiuose įstatymuose nustatytai transporto licencijuojamos ūkinės komercinės veiklos sričiai licencijos (leidimai) išduodamos pagal Vyriausybės patvirtintas licencijavimo taisykles.

2. Įmonė, norinti gauti licenciją (leidimą), turi atitikti geros reputacijos, profesinės kompetencijos bei finansinio pajėgumo reikalavimus. Šie reikalavimai detalizuojami šio straipsnio 1 dalyje nurodytose taisyklėse. Taisyklėse gali būti nustatyti ir kiti reikalavimai, atsižvelgiant į atitinkamos transporto rūšies ypatumus.

9 straipsnis. Tarifai, kainos, rinkliavos

1. Transporto veiklos paslaugų tarifai ir kainos grindžiamos laisvosios rinkos kainodaros principais ir nustatomi sutartyse tarp šalių, jeigu kiti įstatymai nenustato ko kita.

2. Visi transporto infrastruktūros naudotojai už naudojimąsi transporto infrastruktūra privalo mokėti transporto infrastruktūros objekto valdytojui (savininkui) rinkliavas. Rinkliavų dydžius ir jų mokėjimo tvarką nustato transporto infrastruktūros objekto savininkas, atsižvelgdamas į išlaidas, reikalingas šiems objektams eksploatuoti.

3. Lėšos, gautos už naudojimąsi viešąja transporto infrastruktūra, naudojamos tik šios infrastruktūros funkcionavimui užtikrinti ir šio Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje numatytoms programoms finansuoti.

10 straipsnis. Eismo sauga transporte

1. Saugus eismas transporte užtikrinamas laikantis techninių, technologinių, socialinių ir organizacinių reikalavimų transporto infrastruktūrai, transporto priemonėms ir eismo dalyviams.

2. Atskirų transporto rūšių eismo saugos reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, įstatymai ir kiti teisės aktai.

3. Transporto priemonių valstybinės techninės apžiūros (priežiūros) taisyklės nustato ir jų vykdymą kontroliuoja Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Transporto priemonių valstybinę techninę apžiūrą (priežiūrą) vykdančių įmonių skaičių, jų išdėstymą šalies teritorijoje, atsižvelgiant į transporto priemonių valstybinės techninės apžiūros (priežiūros) poreikį, nustato Vyriausybės įgaliota

institucija pagal jos patvirtintą metodiką. Įmonės gali atlikti transporto priemonių valstybinę techninę apžiūrą (priežiūrą) tik turėdamos įgaliotos institucijos suteiktus įgaliojimus (leidimus). Įgaliojimai (leidimai) suteikiami sutartimi arba administraciniu aktu.

4. Transporto priemonių registravimo tvarką nustato, jos vykdymą kontroliuoja Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Transporto priemonių registraciją vykdančių įmonių skaičių, atsižvelgiant į transporto priemonių registravimo poreikį ir jų išdėstymą šalies teritorijoje, nustato Vyriausybės įgaliota institucija pagal jos patvirtintą metodiką.

5. Transporto infrastruktūros objektai pripažįstami tinkamais naudoti Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisės vairuoti (valdyti, pilotuoti) transporto priemones įgijimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos. Teisės vairuoti (valdyti, pilotuoti) transporto priemonę suteikimo dokumentų, išduotų kitose valstybėse, pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarką nustato specialieji transporto rūšių įstatymai ir kodeksai arba Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

11 straipsnis. Aplinkosaugos ir kiti reikalavimai

1. Transporto veiklos subjektai privalo vykdyti aplinkosaugos, pavojingų krovinių gabenimo, saugos darbe, darbo ir poilsio režimo, higienos reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, įstatymuose ir kituose teisės aktuose. Už šių reikalavimų nesilaikymą pažeidėjai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

2. Viešojo transporto objektai, skirti keleiviams aptarnauti, turi būti nuosekliai pritaikomi patogiai ir saugiai jais naudotis neįgaliesiems.

12 straipsnis. Kombinuoti vežimai

1. Kombinuoti vežimai – krovinių gabenimas naudojant ne mažiau kaip dvi transporto rūšis, kai tas pats kroviny esantis sunkvežimyje, priekaboje ar puspriekabėje (su vilkiku ar be jo), keičiamoje talpykloje arba 20 ar daugiau pėdų konteineryje didžiąją maršruto dalį yra gabenamas geležinkelių, vidaus vandenų arba jūrų transportu, o pradinę ir (arba) galutinę maršruto dalį – kelių transporto priemonėmis.

2. Vyriausybė gali nustatyti kombinuotų vežimų konkurencingumą skatinančias priemones.

13 straipsnis. Visuomenės aptarnavimo organizavimas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir (ar) savivaldybių institucijos užtikrina socialiai būtinų transporto paslaugų teikimą visuomenei. Patiriami dėl šių paslaugų teikimo nuostoliai vežėjams (operatoriams) yra kompensuojami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos ir (ar) savivaldybių. Šiems visuomenės aptarnavimo įsipareigojimams vykdyti vežėjai (operatoriai) parenkami konkurso tvarka.

2. Konkurso organizavimo bei visuomenės aptarnavimo sutarčių sudarymo ir nutraukimo tvarką nustato Vyriausybė. Su konkurso nugalėtoju Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir (ar) savivaldybės institucija sudaro visuomenės aptarnavimo sutartį, kuriose nustatomos keleivių vežimo sąlygos (paslaugų kokybė, veiklos nenutrūkstamumas, reguliarumas, mastas ir kiti reikalavimai), taip pat atlyginimo už suteikiamas paslaugas dydis ir tvarka. Visuomenės aptarnavimo sutarties galiojimo terminas – iki 5 metų.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir (ar) savivaldybės institucija, priėmusi sprendimą nutraukti visuomenės aptarnavimo sutartį, privalo sudaryti galimybę visuomenei naudotis alternatyvia transporto paslauga.

ANTRASIS SKIRSNIS

VIEŠOJO NAUDOJIMO INFRASTRUKTŪROS VALDYMAS IR PLĖTRA

14 straipsnis. Transporto infrastruktūros rūšys ir valdytojai

1. Transporto infrastruktūra yra viešoji ir privati.

2. Viešosios transporto infrastruktūros savininkas yra valstybė ir savivaldybės.

3. Privačios transporto infrastruktūros savininkas yra fizinis ar juridinis asmuo.

4. Viešosios transporto infrastruktūros valdytoją skiria Vyriausybė ar jos įgaliota institucija arba savivaldybės institucija. Valdytojui parinkti skelbiamas konkursas arba viešajai transporto infrastruktūrai valdyti steigama įmonė.

15 straipsnis. Viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklos ypatumai

1. Viešosios transporto infrastruktūros objekto valdytojas, garantuodamas optimalų šio objekto funkcionavimą, išlaidų ir pajamų subalansavimą:

1) sudaro galimybę nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis viešosios transporto infrastruktūros objektu;

2) užtikrina, kad viešosios transporto infrastruktūros objektas atitiktų saugaus eismo, aplinkosaugos ir kitus reikalavimus, nustatytus šio Įstatymo 10 ir 11 straipsniuose, tinkamai prižiūri, modernizuoja ir plėtoja viešosios transporto infrastruktūros objektus.

2. Lėšas, gautas už naudojimąsi viešąja transporto infrastruktūra (jūrų uostų rinkliavas, taip pat rinkliavas už oro navigacijos paslaugas ir naudojimąsi oro uostais, geležinkelių infrastruktūra, pajamas, gautas už jūrų uostų žemės nuomą, kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas), valdytojas naudoja pagal viešosios transporto infrastruktūros savininko ar jo įgaliotos institucijos patvirtintą pajamų ir išlaidų sąmatą bei patvirtintas specialiąsias programas šio straipsnio 1 dalyje numatytiems tikslams vykdyti.

16 straipsnis. Viešosios transporto infrastruktūros finansavimas

1. Vyriausybės patvirtintų viešosios transporto infrastruktūros kūrimo, plėtros bei modernizavimo programų įgyvendinimas finansuojamas iš šių lėšų šaltinių:

1) rinkliavų, nustatytų šio Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje;

2) nacionalinio biudžeto;

3) paskolų, gautų valstybės vardu arba su valstybės garantija;

4) lėšų, gautų pritaikant pažangius privataus ir visuomeninio (valstybinio ir (ar) savivaldybių) kapitalo partnerystės finansinius mechanizmus;

5) gaunamos paramos;

6) Europos Sąjungos lėšų.

2. Atskirų transporto rūšių viešajai infrastruktūrai finansuoti gali būti steigiami nebiudžetiniai piniginiai fondai, jei tai yra suderinta su Europos Bendrijų teise arba Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka, – programos.

17 straipsnis. Viešosios transporto infrastruktūros valdymo kontrolė

Viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą kontroliuoja valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos įstatymų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Viešosios transporto infrastruktūros valdytojo santykiai su transporto infrastruktūros savininku

Viešosios transporto infrastruktūros savininko ir valdytojo tarpusavio santykius nustato turto patikėjimo sutartis.

Įstatymas papildytas trečiuoju skirsniu:

Nr. [X-214](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2560 (2005-06-07)

TREČIASIS SKIRSNIS

VEŽĖJŲ PAREIGOS VEŽANT UŽSIENIEČIUS IR ATSAKOMYBĖ UŽ UŽSIENIEČIŲ VEŽIMĄ BE REIKIAMŲ KELIONĖS DOKUMENTŲ

19 straipsnis. Vežėjų pareigos vežant užsieniečius

1. Jeigu asmuo, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis (toliau – užsienietis), neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką arba vežėjas, kuris verčiasi keleivių vežimu, įsipareigojęs nuvežti užsienietį tranzitu per Lietuvos Respubliką į paskirties valstybę, atsisako jį vežti, arba paskirties valstybės institucijos neleidžia užsieniečiui, važiuojančiam per Lietuvos Respubliką tranzitu, įvažiuoti ir išsiunčia jį į Lietuvos Respubliką, vežėjas, kuris verčiasi keleivių vežimu, atvežęs užsienietį iki Lietuvos Respublikos valstybės sienos, privalo nedelsdamas įvykdyti šio straipsnio 2 arba 3 dalyje numatytus reikalavimus.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) reikalavimu vežėjas privalo įvykdyti vieną iš šių punktų:

1) už savo lėšas nuvežti užsienietį į užsienio valstybę, iš kurios jis atvyko;

2) už savo lėšas nuvežti užsienietį į užsienio valstybę, išdavusią kelionės dokumentą;

3) už savo lėšas nuvežti užsienietį į užsienio valstybę, į kurią jam leista įvažiuoti.

3. Jeigu vežėjas, kuris verčiasi keleivių vežimu, negali užsieniečio sugrąžinti į užsienio

valstybę, jis privalo nedelsdamas rasti tiesioginio transporto priemones ir padengti su jomis susijusias išlaidas arba, jei tokios galimybės nėra, prisiimti atsakomybę už lėšų, susijusių su užsieniečio buvimu pasienio kontrolės punkte ir sugrąžinimu į šio straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose išvardytas valstybes, padengimą.

4. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato lėšų, susijusių su užsieniečio buvimu pasienio kontrolės punkte ir sugrąžinimu į užsienio valstybę, padengimo tvarką ir šių lėšų dydį.

20 straipsnis. Vežėjų atsakomybė

1. Vežėjai, kurie verčiasi keleivių vežimu oro ar jūros keliais arba kurie tarptautinio susisiekimo maršrutais autobusais sausuma veža keleivių grupes specialiais bei užsakomaisiais reisais, įveždami užsieniečius į Lietuvos Respublikos teritoriją per valstybės sieną, privalo užtikrinti, kad šie turėtų kelionės dokumentus, kurie reikalingi įvažiuoti į Lietuvos Respubliką. Vežėjai turi teisę tikrinti keleivių kelionės dokumentus, kad įsitikintų, ar keleivis turi kelionės dokumentus, reikalingus įvažiuoti į Lietuvos Respubliką.

2. Jeigu Valstybės sienos apsaugos tarnyba nustato, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyto vežėjo vežamas užsienietis neturi kelionės dokumentų, kurie reikalingi įvažiuoti į Lietuvos Respubliką, vežėjui skiriama bauda nuo vienuolikos tūkstančių litų iki aštuoniolikos tūkstančių litų už kiekvieną be reikalingų dokumentų vežamą užsienietį.

3. Vežėjui bauda neskiriama, jeigu:

1) vežamas užsienietis siekia prieglobsčio Lietuvos Respublikoje, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“;

2) vežėjas įrodo, kad priimdamas užsienietį į transporto priemonę įsitikino, kad šis turi kelionės dokumentus, kurie reikalingi įvažiuoti į Lietuvos Respubliką;

3) Valstybės sienos apsaugos tarnyba nustato, kad užsieniečio kelionės dokumentas, kuris reikalingas įvažiuoti į Lietuvos Respubliką, yra suklastotas.

21 straipsnis. Įstatymo pažeidimo protokolas ir bylų nagrinėjimo terminai

1. Valstybės sienos apsaugos tarnybos įgalioti darbuotojai (pareigūnai), nustatę, kad pažeisti šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalies reikalavimai, surašo įstatymo pažeidimo protokolą. Protokole nurodoma jo surašymo data ir vieta, protokolą surašiusio asmens pareigos, pavardė, vardas, žinios apie šį Įstatymą pažeidusį asmenį, šio Įstatymo pažeidimo padarymo vieta, laikas ir esmė, šio Įstatymo straipsnis, straipsnio dalis, kurios reikalavimus pažeidė asmuo, liudytojų ir nukentėjusiųjų, jeigu jų yra, pavardės, adresai, šį Įstatymą pažeidusio asmens paaiškinimas, kitokios žinios, būtinos bylai išspręsti.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnyba bylas nagrinėja ir baudas skiria ne vėliau kaip per mėnesį nuo pažeidimo nustatymo dienos.

22 straipsnis. Bylos nagrinėjimo proceso dalyviai

1. Nagrinėjant bylas dėl šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje numatytų pažeidimų, dalyvauja šie proceso dalyviai:

1) šį Įstatymą pažeidęs asmuo;

2) Valstybės sienos apsaugos tarnybos sprendimu – kiti asmenys, su kurių interesais tiesiogiai susijusi nagrinėjama byla;

3) valstybės ir savivaldybių institucijų atstovai – šių institucijų prašymu;

4) Valstybės sienos apsaugos tarnybos sprendimu – ekspertai, specialistai bei kiti asmenys.

2. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, toliau šiame Įstatyme vadinami proceso šalimis.

3. Proceso šalis gali atstovauti jų įgalioti atstovai.

23 straipsnis. Pranešimas apie bylos nagrinėjimą

Proceso šalis ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki bylos nagrinėjimo raštu pranešama apie nustatytus šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje numatytus pažeidimus, bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, taip pat pasiūloma susipažinti su bylos medžiaga, raštu pateikti paaiškinimus. Apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką kitiems proceso dalyviams pranešama raštu ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki bylos nagrinėjimo.

24 straipsnis. Bylos nagrinėjimas

1. Byla nagrinėjama, kai dalyvauja proceso šalys ir kiti proceso dalyviai.
2. Bylos nagrinėjimo metu proceso šalys ir kiti proceso dalyviai turi teisę susipažinti su surinkta bylos medžiaga, duoti paaiškinimus žodžiu ar raštu, pateikti įrodymų, teikti prašymus.
3. Jeigu proceso šalys ar kiti proceso dalyviai bylos nagrinėjimo metu nedalyvauja, byla gali būti išnagrinėta tik tais atvejais, kai proceso šalims ar kitiems proceso dalyviams laiku buvo pranešta apie bylos nagrinėjimo vietą bei laiką ir proceso šalys bei kiti proceso dalyviai nepateikia dokumentų, patvirtinančių, kad yra svarbių priežasčių, dėl kurių jie negalėjo dalyvauti procese.

25 straipsnis. Sprendimai, priimami išnagrinėjus bylą

1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba, išnagrinėjusi bylą, turi teisę priimti sprendimą:
 - 1) skirti šio Įstatymo nustatytą baudą;
 - 2) atsisakyti skirti baudą ir bylą nutraukti, kai nėra šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje numatyto pažeidimo.
2. Išnagrinėjus bylą, surašomas nutarimas. Jame turi būti nurodyta sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka. Jei priimamas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas, papildomai nurodomi duomenys apie pažeidėją, pažeidimo padarymo aplinkybės, pažeidėjo kaltės įrodymai, kuriais grindžiamas sprendimas, šio Įstatymo straipsnis, nustatantis atsakomybę už pažeidimą, pažeidėjo paaiškinimai ir jų įvertinimas.
3. Valstybės sienos apsaugos tarnybos nutarimas per 2 dienas nuo jo priėmimo išsiunčiamas šį Įstatymą pažeidusiam asmeniui.

26 straipsnis. Sankcijų vežėjams už šio Įstatymo pažeidimus taikymas

1. Konkretus skiriamos baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, o jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimumo. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas motyvuojamas šio Įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nurodytame nutarime.
2. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma:
 - 1) padariusių pažeidimą fizinių ar juridinių asmenų pagalba Valstybės sienos apsaugos tarnybai išaiškinant pažeidimą;
 - 2) kad pažeidimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos.
3. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma:
 - 1) pažeidimą padariusių fizinių ar juridinių asmenų kliudymas atlikti tyrimą;
 - 2) kad pažeidimas padarytas pasinaudojant stichine nelaime.

27 straipsnis. Baudų mokėjimas ir išieškojimas

1. Bauda turi būti sumokėta į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo nutarimo išsiuntimo dienos.
2. Vežėjų nesumokėtas baudas išieško antstoliai, vykdydami pateiktus Valstybės sienos apsaugos tarnybos nutarimus, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Nutarimai pateikiami vykdyti ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo baudos sumokėjimo termino pabaigos.

28 straipsnis. Nutarimų dėl baudų skyrimo apskundimas

1. Vežėjai, nesutinkantys su Valstybės sienos apsaugos tarnybos nutarimu dėl baudos skyrimo, gali apskusti jį per 1 mėnesį nuo nutarimo priėmimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
2. Skundo padavimas teismui sustabdo Valstybės sienos apsaugos tarnybos nutarimų dėl baudų skyrimo vykdymą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKO PAVADUOTOJAS

KAZIMIERAS MOTIEKA

Vilnius, 1991 m. spalio 8 d.

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [X-214](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2560 (2005-06-07)

Lietuvos Respublikos
transporto veiklos
pagrindų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

2001 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva Nr. 2001/51/EB dėl Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą, 26 straipsnio nuostatų papildymo.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1080](#), 1995.10.31, Žin., 1995, Nr. 92-2056 (1995.11.10)

DĖL KAI KURIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ IR KITŲ TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU "DĖL VAŽIAVIMO KELEIVINIU TRANSPORTU LENGVATŲ IR KAI KURIŲ KATEGORIJŲ PAREIGŪNŲ, TARNAUTOJŲ BEI KITŲ ASMENŲ VAŽIAVIMO KELEIVINIU TRANSPORTU IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO TVARKOS", PAKEITIMO IR PAPILDYMO

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-425](#), 1997.09.25, Žin., 1997, Nr. 96-2423 (1997.10.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-923](#), 1998.11.17, Žin., 1998, Nr. 105-2894 (1998.12.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-747](#), 2002-02-28, Žin., 2002, Nr. 29-1034 (2002-03-20)

TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1866](#), 2003-12-02, Žin., 2003, Nr. 119-5403 (2003-12-18)

TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2196](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2530 (2004-04-30)

TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-214](#), 2005-05-19, Žin., 2005, Nr. 71-2560 (2005-06-07)

TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO TREČIUOJU SKIRSNIU BEI PRIEDU ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2005-06-07)
autrap@lrs.lt